

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Kenyér-kérdés.

Egy jogot tanult ember — úgy tudjuk, Pápán becsületes cipész iparos lett. Nem szánja, nem bánja tettét, sőt azért lett boldog ember, mert kitanulta a cipész mesterséget is. Nem a jogi diploma, hanem a kaptafa, a bőr, a csinos cipők juttatták jóléthez. Mert úgy fordult a sora, hogy egész Pápa város intelligenciája a jogi diplomás cipész mesterhez hordja a garasait. És a mester gyarapszik, tollasodik, míg ha jogászi diplomával keresné a kenyerét, talán most is kilincselne, talán most is lépcsőt koptatna egy üres állásért. A hogy kitétte a cégtábláját, egyszerre híres ember lett. Nemcsak Pápán beszélnek róla, lesz ő belőle még országos híres ember is. Mással az ilyesmi fehérholló számba megy.

Tavaly, mikor egyik fővárosi fogalmazó megunt a hasztalan pályázatást és doktor juris diplomájával elment asztalos inasnak, az egész Budapesten, meg talán az egész országban is, az esemény közbeszéd tárgyát képezte.

Miért? Mert eddig talán ez volt az első fogalmazó, a ki az íróasztaltól elmegy a gyalpadhoz. Valami új és szokatlan dolog ez Magyarországon. Bezeg Francia-, Angol- és Német országban, a hol az iparosok is képzett, iskolázott emberek, ott az e fajta jelenségek napirinden vannak, ott bizony épen az volna a fehérholló, a ki megunja a cipész műhelyét és bevetődnek a hivatali büroba — aktát porolni. A művelt nyugot ipari államaiban ma közfudattá ment az a vélemény: hogy az iparosnak is iskolázott, képzett és intelligens embernek kell lenni. Ott nem menhely az ipari pálya, a hová csak a kényszerült, a másutt nem boldoguló fiatalok menekülnek.

Nálunk szekundákkal meg rakott bizonyítvánnyal keresnek valami inas helyet, a lusta, szorgalmatlan tanulóknak. Szinte

a végső stáció: mikor a gyerekek ipari pályán próbálkoznak. A kényszerűség elvénél fogva teremnek nálunk a suszter inasok. Arról szó sincs, hogy egy négy középosztályt végzett tanuló elmenjen a csirizestálhoz. Egy ilyen ifju már ur. A kis hivatali pálya már nyitva van előtte, ahol szalonkabátban és keztyűben járhat, nem muszáj kergesre dolgozni a tenyerét: beamter lehet. Azzal senki sem törődik, se szülő, se fiu, hogy tulajdonképen a kishivatali pálya az életnek az átvergődése. Az elégedetlenség és a kinlódás ezeket az embereket csak emészti, mert a kabáthoz és a keztyűhöz nagy igény és társadalmi körülmény is toladik, ami elől nem lehet kitérni. Belehajszolja az élet, az elcsigázott idegrendszer, a divat és a társadalom.

Eddig csak ment valahogy az is, hogy a diploma kenyérhez juttatta az embert. De a proletárizmus egy-két évtized óta oly nagy arányban indult meg, hogy maguk az iskolák, melyek hivatalva vannak a műveltség diadalát hirdetni, szánalmas jelenésekben számolnak be arról, hogy a szellemi pályán tultengés mutatkozik.

Most, hogy az önálló vámterületről vitáznak, jó volna az ipari oktatással is foglalkozni. Egész irodalmat kellene ekörül támasztani a gyakorlat és az elmélet embereinek egyaránt. Ez bizonyára jó alapja lenne egy már e téren is elkerülhetetlen társadalmi reformnak.

ORSZÁGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, máj. 31.

Elnök: Justh Gyula az ülést megnyitja.

Pozsgay Miklós jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet minden hozzászólás nélkül hitelesítenek.

Elnök az irományok előterjesztése után engedelmet kér arra, hogy a

dicsői kerületben a választás kiírása iránt intézkedhessék.

A Ház hozzájárul.

Mezőssy Béla, a kit a VII-ik bíráló bizottság Radisich Jenő mandátumának megvizsgálásával megbízott, leteszi az esküt.

Lachne Hugó beterjeszti a számvizsgáló bizottság jelentését. Következik az autonóm vámtarifáról szóló indítvány tárgyalása.

Polónyi Géza: Súlyos aggodalom fogja el, ha látja, hogy Tisza és Hieronymi a miniszteri székek auktoritativ tekintélyével foglalnak állást a többséggel szemben, amivel a külföldön azt a látszatot kelthetik, hogy az ő beszédek a hivatalos Magyarország megnyilatkozása. A többség vámterület elkülönítési politikája nem egyes osztályok védelmét vagy pro pagálását célozza, hanem az egész országnak kíván használni.

A király kijelentette, hogy a vámterület kérdésében nem akar a törvényozás akarata érényesítése elé akadályokat gördíteni. Vajjon mi akkor a háttere Hieronymi különben is törvénytelen állásfoglalásának? A zágrábi kereskedelmi és iparkamara legutóbb határozatot hozott, amelyben kimondja, hogy neki a közös vámterület a fontos, de ha meglesz az önálló vámterület, ők is el akarják különíteni magukat Magyarországtól. Hogy Horvátország külön vámterület gyanánt kezeltesék, arról épp oly kevésbé lehet szó, mint arról, hogy az 1868. törvény szerint joguk volna a hadseregben a nyelv megállításához.

Polemizál Hieronymival és lehetetlennek tartja, hogy a miniszter a tárgyalás alatt lévő indítványt elolvasta volna, mert akkor nem jutott volna olyan konkluziókra, amelyeket tőle hallottunk. Azokat a törvénytelenégeket és mulasztásokat, amelyeket a kormány gazdasági téren elkövetett, jóvátenni és megvédelmezni nem lehet. Kimutatja az olasz és német kereskedelmi szerződések fogyatékoságait s feltárja, hogy ezek a szerződések azonkívül, hogy törvényt sértenek, a magyar érdekeket a legteljesebb mértékben feláldozzák.

Hieronymi Károly: Hát do ják el a német szerződést, ha olyan rossz.

Báró Kaas-Ivor: Önöket kellene innen először kidobni!

Polónyi Géza: Részletesen beszél a német kereskedelmi szerződésről. Nincs jobb bizonyíték arra, hogy az autonóm vámiarifát meg kell teremteni, mint a német kereskedelmi szerződés. Részletesen foglalkozik a szerződéssel. Kéri Vészt, figyeljen.

Vészi József: Miért nem hívja Károlyi Sándort.

Polónyi: Ugy látszik, Vészi nem volt itt, a mikor ő kijelentette, hogy a vámelkülönítés nem lehet, csak egyes osztály követelése.

Vészi József: Jól tudja, hogy én a külön vámterület alapján állok.

Polónyi Géza: Tudom, hogy Vészi képviselő ur az önálló vámterület radikális híve, csak az a baj, hogy onnan küzd ezért, a honnan a támadások jönnek. (Derűtség a balon.)

Kaas Ivor báró: Gyere át Jóska! (Derűtség.)

Polónyi Géza: Kifejti, hogy Ausztria a német vám folytán olcsóbban jut a magyar nyersterményekhez. Bizonyítja, hogy éppenséggel nem volna káros, ha önálló magyar bank létesülne. Szünetet kér.

Elnök az ülést ő pprre felfüggeszti. Szünet után

Elnök: Az ülést újból megnyitom. Polónyi Gézát illeti a szó.

Polónyi Géza: A német birodalmi kormány, mikor a szerződésekbe bocsátkozott, jól tudta, hogy a magyar kormány illegális uton jár. Emlékeztet Pozadovszky ittlékor mondott beszédére. Oda is beszélt a karzatra...

Felkiáltások jobbról: Oda is beszélt?

Polónyi Géza majd kijelenti, hogy a függetlenségi párt sem akar vámháborút. Vádolja a kereskedelmi minisztert, mert a magyar bizárossz kvalitásúnak mondotta. Sürgeti az adóreformot. Beszéde végén a Ház engedelmével ráté a nyelvkérdésre, mely — ugymond — végzetes félreértést okozott a király és a nemzet között. Ennek csak úgy lehet véget vetni, ha a király a nyelvkérdésben elismeri a nemzet jogát.

Tisza István gróf reflektált az elhangzott beszédekre. Polónyi kijelentései szerinte ferdítések, csavarások. Majd Kossuthal szemben a közös vámterület szükségességét hangoz

Ifjusági könyvek vizsgai ajándékul a legnagyobb választékban, bolti áron átul 20 %-kal olcsóbban kapható
Vig Zsigm. Sándor könyv- és papírkereskedésén Szabadkán Főtér, Milinovits ház.

tatja. Lehet ugyan, hogy a különválás a keresztül szenvedett megrázkodtatások után kedvező lesz a mezőgazdaságra, de ki fogja ezt megérni? A különválást jól meg kell fontolni és a külföldi kereskedelmi szerződéseket szinte okvetlenül a vámközösség alapján kell életbe léptetni.

Beszéde után az ülés fél háromkor véget ért. A legközelebbi ülés pénteken lesz.

A háboru.

London, május 31.

A Daily Expressnek jelentik Kóból: Japán halászok sok orosz szállítottak partra, akiket csónakokról és hajóroncsokról szedtek fel. Ezek az orosz tengerészek azt mondták, hogy a japán ágyuk nagyobb lőtávolsága tette lehetővé, hogy vesélyen kívül maradhattak, míg az orosz hajókat gyilkos tüzzel árasztották el. Ennek következtében az egész orosz hajóhad hamar elvesztette bátorságát és rémületbe esett, melyet a torpedótámadás csak fokozott. A légénység több esetben fejletlenül, parancs bevarás nélkül rohanta meg a mentőcsónakokat. Ugyanez a lap jelenti Sanghaiból: A Korea nevű orosz szállítógyőzős egy gyorsgyőzős kíséretében Vunszungba érkezett. A Korea a derekába kapott lövések következtében súlyosan megsérült. Összes csónakjai roncsosá vannak lőve. A győzős kapitánya azt jelenti, hogy az ütközet elején az orosz hajóhadnál volt és hajóját több löveg találta, amikor azt teljes sebességgel el hagyta.

London, május 31.

A Daily Express jelenti Tokióból mai kelettel: A Gromoboj nevű cirkáló, körülbelül 800 emberrel, Vladivosztokot nyilván ama szándékkal hagyva el, hogy a balti hajóhad maradványaival egyesüljön, japán aknába ütközött és egész legénységével elsüllyedt. A tenger viharos volt. Azt is megjegyzi az idézett lap, hogy ok van annak feltevésére, hogy Skridlov tengernagy a Gromobojon volt, mert a tengernagy három nap előtt jelezte, hogy tengerre akar menni és a Rosszija nevű cirkáló fogja kísérni.

Sanghai, május 31.

A Korea szállítóhajó és a Svire aknakerülőhajó erősen megsérülve ideérkeztek. A két hajó legénysége beszéli, hogy a Csuzmia-szorosban látták, hogy egy japán hajó lángba borult és égett, egy japán cirkáló elsüllyedt és 8 japán hajó megsérült.

London, május 31.

A Daily Mail jelenti Tokióból tegnapi kelettel: A Szuvarov zászlóshajóról az elsüllyedés előtt Rosdesztvenszky admirálist más hajóra szállították, de a hajót Fuminál elfogták a japánok. Az admirális karjain súlyosan meg van sebesülve.

London, május 31.

A Daily Telegraph jelenti Tokióból: Rosdesztvenszky, aki a bal szemén megsebesült és feje be volt kötve, megadta magát a japánoknak akik erre fogságba vitték.

A bérkocsi állomások.

Sokan panaszkodnak, hogy városunkban a bérkocsi állomások nincsenek jól elhelyezve. Baj az, mondják, hogy bérkocsi állomásunk csak kettő van: az egyik a Deák-utca végén, a másik a Szent István téren. Itt két részre vannak osztva. Az egyik részük a bérkocsiknak a Csokonay tere szomszédos területen állomásozik, a másik részük a Teleky tere vezető utcarészleten.

És ez különösen nagy baj E széles utcarészletet a bérkocsik közvetlenül a főtér legforgalmasabb járdájáig elállják. Itt van az átjáró, ahol az embereknek kikerülés közben egymásra is kell vigyázniuk. Ezenkívül ezen az átjárón közlekednek, az állomásozó fiakkerek között a Teleky-térről, a Virág-utcából és a Főtérről a kocsik.

A járókelőknek tehát öt felé kell vigyázniuk, de vigyázniuk kell a bérkocsiknak is, akiknek a lovai előtt közvetlenül haladnak el a járókelők. Ha csak egy lépést tesz is a bérkocsis lova előre, elűtheti az arra haladókat. És ez könnyen megeshetik, mert a bérkocsisnak is vigyáznia kell a három oldalról közöltük közlekedő kocsikra. Szóval ez az állomás valószínűleg életveszélyes.

De meg fölösleges is itt ezen a részen az állomás, mert közvetlen szemközt van a másik. Fölszemes és nem is egészséges. Szükségből okvetlenül el kell tűrni a bérkocsi állomásokat, de fölszemes összehalmozásuk az egészségügy rovására megy.

Jó volna talán, ha a Teleky-térre torkoló utcarészlet elhelyeznék a bérkocsi állomást. Ez az általános óhaj. Megvagyunk győződve arról, hogy főkapitányunk, aki a közönség érdekeit mindig szem előtt tartja, vagy a saját hatáskörében intézkedik, vagy előterjesztést tesz a tanácsnak, hogy ezt a bérkocsi állomást beszünteti és máshelyekre osztja föl, ami a közönségnek előnyére is válnék. Így például egy része a kocsiknak helyet találhatna a Takarékpénztár és Népbank épülete előtt, másik része a törvényszéki palota körül.

Merénylet a spanyol király ellen.

Paris, május 31.

Garnici, aki Alfonz spanyol király ellen merényletet követett el és készel támadt rá, vallatása során kijelentette, hogy Alfonz királyt anarchisták szövetsége ítélte halálra és bárhová megy, egy szövetségest találni fog, aki az ítéletet végrehajtja.

Paris, május 21.

Loubet elnök látogatásra indult Alfonz királyhoz, hogy neki gratulációját kifejezze szerencsés menekülése alkalmából.

Paris, máj. 31.

A merénylőnek újabb hír szerint tör volt a kezében, de nem támadt. Több anarchistát elfogtak.

Paris, máj. 31.

A spanyol király párisi tartózkodása alkalmából ideérkezett anarchisták közül a rendőrség többeket a rendőrség megsértése és fegyverviselés miatt elfogta. A Bois de Boulogne erdőben, mikor a király sétakocsizást tett, egy ember gyalázó kifejezéseket kiáltott feléje és tört rántott, de a rendőrség megakadályozta tervében és letartóztatta. Az aranyművesegyesület titkárnak mondta magát.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Junius hó 1. A nyolcadik körű polgárok Orbán-ünnepére délután 3 órától másnap reggel 3 óráig.

Junius 4. Hangverseny a főgimnáziumban.

Junius 11. A m. á. v. altiszti kör műpártoló osztályának műkedvelői színelőadása a városi színházban.

Junius 12-én a Magyarországi Falmunkások Szabadkai Szakosztályának színelőadással egybekötött táncvigalma a Kaszinó kertjében.

Junius 12. A szabadkai I-ső négyzet és a szent Antal kenyere című kath. népkönyv népiünnepélye.

Országos vásár. Zombor június 4. és 5-dikén.

Junius 22. A magyar asztaltársaság majálisa.

— Uj ügyészi megbizott. Az igazságügyminiszter Villy Mihály apatini járásbirósági aljegyzőt az apatini járásbiróság mellett alkalmazott ügyészségi megbizott állandó helyettesül kirendelte.

— Az országos iparos kongresszus előkészítő bizottságába kiküldött ipartestületi megbizottak értekezletéről a mai tanácsülésben referált Szalay Mátyás főkapitány. A tanács a jelentést tudomásul vette és elhatározta, hogy június hó 2-án pénteken délután 3 órakor együttes ülésre hívja össze a tanács tagjaiból és az ipartestületi kiküldöttekből álló bizottságot, melyen a bizottság magát kiegészíti és véglegesen megalakul. Ezután a központtal lép a bizottság összeköttetésbe.

— A nyomdai munkák szállítása. Amint ismeretes, a nyomdai munkák szállítására megtartott árlejtés eredményét a közgyűlés megemléksítette. Hogy az ügy végleges elintézéséig a szükséglet fedeztethetőség, a városi tanács felhívta a két legolcsóbb ajánlattevőt, adjanak be zárt írásbeli ajánlatokat, mennyiért hajlandók az új árlejtés megtartásáig a szükségletet fedezni. Az ajánlatokat ma bontotta föl a tanács; a Krausz és Fischer nyomda az árjegyzék árából 51, a Kladek és Hamburger nyomda 56 % ot engedett. Így a városi nyomtatványok szállítója ezen túl is a Kladek és Hamburger nyomda, a város pedig a második árlejtés eredményéhez képest is 8 és fél százalékot takarított meg.

— Elmaradt szocialista ülés.

A helybeli szocialista pártszervezet holnapra Mérges pusztán népgyűlést tervezett. Mivel azonban a pártvezetőség a gyűlés engedélyezését kérő beadványát csak ma nyújtotta be a rendőrkapitányhoz, a gyűlés megtartása az előírt 48 óra be nem tartása miatt engedélyezhető nem volt.

— Junialis. A magyar asztaltársaság által június hó 22-én rendezendő nyári mulatságon mely a majsai uti Vojnics Barnabás-féle erdőben lesz megtartva, a rendezőség nem társulati tagokat is szívesen lát. Jegyek 2 koronájával az egyesület elnökénél, titkárnál és az egyesületi tagoknál kaphatók.

— Nyomdai szállítások cím alatt B. H. ur azt írja, hogy sajtó pert indit ellenünk. Hát kérem még így is kijelentjük, hogy a csunya gyanúsításokra az igazság súlyos, kiméletlen fustélyával felelünk ezentúl is; mert hát nevén nevezzük ezentúl mindig a gyereket.

— A D. M. K. E. tanoncotthonai. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület tudvalevőleg felvette programjába tanonc-

otthonok létesítését. Ez ügyben tegnap értekezlet volt, melyen Gallovich Jenő, a kultúregyesület tervét ismertette. A DMKE egy esztendő óta foglalkozik tanoncok közvetítésével. Több város, kereskedő és iparos közölte az elnökséggel, hogy szívesen alkalmazna nagyobb számú tanoncot, ha azokat élelmezésbe és gondozásba is adhatná. Így merült fel a tanoncotthon eszméje és a mennyiben e nagyérdemű ipari és kulturális kérdésben a kereskedelmi és ipari egyesületek támogatják a DMKE-t, úgy az szívesen állít tanoncotthonokat. Az értekezlet örömmel üdvözölte a szép tervet, amelynek megvalósítását nagyon kívánatosnak tartja. Az egyesület most részleteiben is kidolgozta a tanoncotthon létesítésének tervezetét és akkor ez ügyben újabb értekezletet hív egybe.

Strossmayer szobrok. Zágrábban és Eszéken nem mulik el két esztendő és máris szobra lesz a most elhunyt harcias püspöknek, Strossmayer Józsefnek. Az eszéki szoboralap máris 5540 koronát ért el és a polgármester elnöklésével megalakult nagy szoborbizottság csak most kezdi meg a nagyarányu mozzalmat, hogy a szükséges tőkét előteremtsék. Az összes pénzintézetek bent vannak a bizottságban, mely lelkesedéssel lát a földathoz. Előbb lesz Eszéknél Strossmayer szobra, mint Budapestnek Jókai szobra, bár Jókai egy évvel előbb halt meg és a két halott nagysága között még relativ párhuzamot se vonhatunk. De Strossmayer politikus volt, aki mitse alkotott, hanem csak egy eszmének élt, mely soha meg nem valósulhat, míg Jókai Mór szellemi kincseivel csakis a halhatatlanság, — úgy természetes, hogy a jelenkor inkább siet a politikus, mint a halhatatlan író érdemeinek jutalmazásával. Pedig hányan élnek közöttük, akinek legszebb ifjúkori emlékei Jókai Mór műveivel fűződnek.

— A palicsi halászat. A palicsi halgazdaság május havi eredményéről a következő kimutatást vettük: A lefolyt hóban eladott összesen 5063 kgr. hal. Az összes bevétel 3215 k. 83 fillér, melyből levonva a halásznak járó 975 korona 94 fillér jutalékot, a város pénztárába folyó tiszta jövedelem 2239 korona 89 fillér.

— Névmagyarosítás. Hirschenhauser Gyula zentai illetőségű inámpusztai lakos családi nevét belügyminiszeri engedéllyel „Horváth“-ra változtatta.

— Magyar Thália. A közönség élénk érdeklődése mellett kezdte meg előadásait a színi egyesületi tagokból szervezett társulat a Nemzeti szálló kert helyiségében. Ma is nagy tetszést arattak a szereplők, kik közül különösen Kovács Sándor igazgató érdemel különös dicséretet. Sokoldalú színész, kellemes hangjával és ötletes humorával a társulat legjobb erőjének bizonyult. Az előadás befejezéseula „Barátságból“ című ismert angol vígjáték ment összevágó előadásban.

— Alapszabályjövahagyás. A belügyminiszter a „Gádori kath. olvasókör“ és a „Bajmoki haladó kör“ alapszabályait jóváhagyó záradékkal látta el.

— Öngyilkossági kísérlet. Horváth Pál 23 éves közművesegéd ma reggel öngyilkossági szándékából a szegedi szőlők közt levő lakásán zsirszódát ivott. Az idejekorán érkezett mentők kiszállították a közközházba. A gyorsan alkalmazott gyomormosás következtében az öngyilkosjelölt már túl van az életveszélyen.

— Véres verekedés a tambura miatt. Egyik bajai uti kocsmahelyi-

ségben ma délután véres verekedést inszenizált egy mulatózó szerbekből álló társaság. Ivás közben egyikük tamburásokat akart hozatni, amit többen elleneztek. Szóváltásra, majd verekedésre került a sor, melyben a két Aradszki testvér, Milán és Lázó huzták a rövidebbet. Botokkal felfegyverkezett ellenfeleik ugyanis alaposan helyben hagyták őket, amennyiben mindkettőjük fején súlyos sebeket ejtettek. Az első segélyt a mentők nyújtották a sebesülteknek.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: özv. Dózsay Simonné Gubányi Katalin 54 év, özv. Rudics Antalné Rudic Julia 54 év, Fleischmann Julia 3 hó, Csákány József 6 nap, Csik Péter 24 év, Füle Antalné Franciskovics Róza 30 év, Beszedés János 88 év, Cinderies Ferenc 56 év, Szegyiva Péter 6 év, Balázs István 52 év, Bacskai Tamás 14 nap, Kabai Mária 1 hó. Született 19, 7 fiú és 12 leány. Eljegyzés: Kocsmár János—Jäger Mária, Braun György—Nagy Zsuzsanna, Sokcsics János—Lippai Viktória, Zemkó Lukács—Szalai Anna, Bukvics János—Kuluncsics Mária, Gyukics Béla Kovács Verona, Naranecsek Antal—Bessenyei Éva, Szilágyi Mózes—Misik Zsuzsa, Szirmai Károly—Petonszki Mária Kornél. Házasság: Üveges Sándor—Faragó Anna, Moravec Ferenc Horvát Etel, Kiss József—Göncz Julia, Kovács Mátyás—Tésics Etel, Ghinál János Molnár Teréz, Üveges Sándor—Faragó Anna.

A testvéri szeretet áldozata.

— Saját tudósítónktól. —
Bácsalmás, május 31.

Vasárnap délután nagy izgalmat okozott községünkben egy gyilkossági merénylet, melynek Piukovich István földmives lett az áldozata.

A felsővégi nagykosma előtt történt a halállal végződő bűntény. Lakatos József vályogvető cigány és Piukovich András földmives a kocmahelyiségben iddögáltak s mikor már alaposan beszéltek, szóváltásba elegyedtek.

Civódás közben a vita hevében kimentek az utcára s a kocma előtt megállva, tovább vitatkoztak. Ekkor jött arra Piukovich Andrásnak István nevű testvére, aki látva, hogy a cigány, kinek kezében egy nagy dorong volt, véstjósloán villogó szemekkel fenyegeti fivérét, megrettenve lépett hozzájuk s kérte Lakatost, hogy hagyja békében András bátyját.

A hevesvérű cigány rá sem hederítve a beavatkozóra, aki erre ismételve erősebben szólította föl a távozásra. Erre már Lakatos dühbe jött és hirtelen az új jövevény felé fordulva, a kezében levő doronggal kétszer egymásután fejbe vágta.

Piukovich eszméletlenül terült el a földön, s csak percek múlva tért

magához s ekkor testvére támogatásával nehezen hazavánszorgott.

A súlyosan sérült embert lakásán lefektették s ápolás alá vették, de néhány órai kínos szenvedés után meghalt.

Hétfőn délután tartották meg a törvényszék kiküldöttei a boncolást. Funták Gyula dr. vizsgálóbíró, Váli Dezső dr. törvényszéki orvos és dr. Márton Géza járásorvos vettek részt a boncolásnál. A halál okául nagyfokú agyvérzést állapítottak meg.

Ma temették el nagy részvét mellett a testvéri szeretet áldozatát. A gyilkos cigányt pedig a csendőrök letartóztatták.

TÁVIRATOK

Elítelt zendülők.

Arad, máj. 31. Az aradi kir. törvényszék ma ítelt a seprősi bíróválasztás alkalmával kitört zendülés ügyében. Negyvenhárom vádlott közül 18-at elítéltek, Matye József bírójelöltet és Struza György tanítót egy-egy évi, a többieket hat-nyolc havi börtönre ítélték. A vádlottak valamennyien felebezést jelentettek be.

A vas-sztrájk.

Budaest, május 31. A sztrájkolók száma egyre nő. A legérdekesebb mozzanat az, hogy csepeli Weisz Manfréd az összes vasipari sztrájkolóknak napi 1 korona segélyt ajánlott fel a sztrájk egész tartamán keresztül, ha az ő munkásai megszüntetik a bérmozgalmat és a tölténygyárba legalább ezidőszert felveszik a munkát. Ez a napisegély nem lenne kevesebb mint kerek harmincezer korona, de a sztrájkvezetőség a kecségtető ajánlatot mégsem fogadta el. Weisz elhatározásának az az oka, hogy záros határidőre elfogadott Oroszország számára egy huszonöt milliós megrendelést, amit, ha a kitűzött időn belül nem szállít, még büntetést is fizet, nem is számítva azt az óriási kárt, amit a már bevezgett, de el nem helyezhető áru okozhatna Weisz Manfréd, úgy hirdik, ki fog lépni a gyárosok országos szövetségéből.

A képviselőházi darabantok.

Budapest, máj. 31. A képviselőház számvizsgáló bizottsága ma délelőtt 9 órakor Mecner Béla elnökle alatt tartott ülésben megvizsgálta a ház számadásait és pénztárát és azt kezelés szempontjából rendben lévőnek találta. Kifogást emelt azonban azon összegek ellen, melyeket Percel volt elnök az úgynevezett darabantok felfogadására ruházatára és fizetésére költségvetési fedezet nélkül utalványozott. Ezekre nézve a bizottság Percel Dezső vagyoni felelősségének kimondását javasolja a háznak Veremes Zoltán biz. tag különvéleménye-

vel szemben, a ki a bizottságnak ehhez való jogát a házszabályokban nem találja.

Leégett gyár.

Érsekújvár, május 31. Kurzweil Gáspár gőztéglagyára a gépházzal együtt teljesen leégett. A kár mintegy 150,000 korona. A gyár biztosítva volt.

TANÜGY.

Tanítók körüli ülés. A Bács-Bodrogh megyei közs. tanítóegyesület szabadkai járásköre ma tartotta meg, Kovács Mihály elnökle alatt, a központi elemi iskola dísztermében járásköri ülést.

Jelen voltak a szabadkai községi elemi és polgári iskolai tanítók, a tanítónőképző tanári kara, a csantavéri, morovici, pacséri tanítók és óvók.

Kovács Mihály elnöki megnyitó beszédében a megboldogult Haraszty Gyuláról emlékezett meg. Ezután Handelsmann Antal tartott előadást az egyszeregy tanítási módszeréről, majd Novák József dr. tiszti főorvos értekezett az iskolapadról egészségügyi tekintetben. A negyedik tárgy egy ABC és olvasókönyv megbirálása volt, melyet nem fogadtak el, hanem a bíráló bizottság megjegyzéseivel visszaadták a névtelen szerzőnek. Több tárgyat levettek a napirendről és a legközelebbi gyűlés napirendjére tűzték ki. Handelsmann Antal értekezett még a következő témáról: „Toldi Miklós a paedagógiában és népiskolában.”

A pénztáros jelentésének tudomásul vétele után, tekintettel arra, hogy a tagok száma emelkedett, a választmányi tagok számát tízről tizenötre emelték.

Végül a tisztújítást tartották meg. Elnöknek megválasztott Kovács Mihály, alelnöknek Kladek Mihály, első jegyzőnek Szilágyi Imre, másodjegyzőnek Kuluncsics János, pénztárosnak Sztipics András.

Elhatározták azt is, hogy a legközelebbi megyei tanítóegyesületi közgyűlést Szabadkán fogják megtartani.

Irodalom.

A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” június 1-én megjelent 11. számában új monografia kezdődik. Címe „A községek teendője a közegészségügy terén”, írta dr. Wiesinger Frigyes budapesti m. kir. egyetemi klinikai orvos, az egészségtan tanára. A jeles szerző, kinek neve az egészségügyi irodalom terén tekintélynek örvend, kitünőtollal, élvezetes előadásban tárgyalja a községek feladatait és teendőit a

közegészségügy terén. Dr. Wiesinger tanár teljesen kimeríti a közegészségügyi szabályok ismertetését, a melyek a községi közigazgatásra vonatkoznak. Ez a kézikönyv, mely a következő számokban folytatódik és befejezést nyer, most a nyári időszak alatt, mikor a közegészségügyi intézkedések fokozottabb mértékben szükségesek, valóban aktuális. Erre az általános szükségletre való tekintettel, siettetni fogja a szerkesztőség a munka befejezését. Ezután az „Egyenes adók kivetésének könyve” kezdődik, melyet a pénzügyminiszterium illető szakosztályának kiváló szakértői állítottak össze, valamint a községi bíráskodásról, a fegyelmi eljárásról stb. közölnek kézi könyveket; esetleg a községi számvevők részére irandó s majdan pályanyertes mű közzlése kezdődik, ha a bíráló bizottság valamelyik munkát kiadásra elfogadja. A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” eddig kiadott tíz számában befejezett kézi könyvek külön kötetekben is megjelentek és egyenként kaphatók Toldi Lajos könyvkereskedőnél, mint főbizományosnál (Budapest, II. főutca 2., a budai lánchídfőnél), valamint az összes fővárosi és vidéki kereskedésekben, füzve vagy erős vászonkötésben.

— A bekötési táblák külön is megrendelhetők. — A folyóirat előfizetői előállítási árban kapják. — A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” ezen legújabb füzetének „Döntvénytári része” is gazdag, változatos. A kereskedelmi miniszternek a kórházi költségek behajtására, az üzletvezetők bejelentésére, a kereskedelmi utazóknak Ausztriában való legitimációjára, a zálogcédulák, drágakövek adás-vételére; a lejárt házalási engedély meghosszabbítására; a földmívelésügyi miniszternek a dinamittal való halászásra, a belügyminiszternek a községi bíráskodási illetőség kikötésének hatálytalanságára, a kir. Curiának a nyugdíjigényekre, hatóság elleni erőszakra, a munkásbetegségélyezés körüli sikkasztásra stb. vonatkozó elvi jelentőségű határozatai vannak közölve. A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” előfizetési ára egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona, egy hóra 1 korona. L. g. célszerűbb az előfizetési díjakat postai utalványon, a szerkesztő és kiadó dr. Dolencz József ügyvéd, Budapest, VIII., József-körut 74. sz., II. em. 11. ajtó, címére küldeni. Az érdeklődőknek szívesen küldenek mutatványszámokat. A községi eljárások levélben is megrendelhetik a folyóiratot, az előfizetési díjak későbbi beküldésének kötelezettsége mellett.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-fele” „K. A.” védjeggyel!
Ovakodjunk tehát hatáskülföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-fele igazi Növény Essencia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszerháza;
Kapható Szabadkán: Katona Agoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimonyi ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-fele” „K. A.” védjeggyel!
Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult közhívenél esuznál, tagszaggatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: Körnöczy Ernő. 4.

Mihály apó fellebbentette a takarót s odatartotta a rendőr elé, ki hangos kiáltással ugrott hátra — Biz az nem volt egyéb, mint egy emberi lábszár.

— Ezer villám! — kiáltott fel az öreg rendőr — persze, hogy a kapitány urnak kell jelenteni. Azonnal hívom.

Pár perc múlva megérkezett az is, s magánírodájába intette a rongyszédőt.

— Mi a csuda? Egy emberi lábszárát talált? — kérdezte magánkívül a kapitány.

— Bizony, alig félórával ezelőtt.

— Hol a manóba?

— A transnonain utca sarkán.

— Be volt Lurkolva?

— Nem Csupaszt volt az kérem, mint ahogy most itt áll.

— Beszélt valakivel a leletről?

— Senkivel, uram. Ugy gondoltam, hogy önöknek esetleg használok vele.

— Mit gondol a dolgról?

— Nem sokat. Reggel rosszul éreztem magam. Gondoltam, betérek egy pár kortyra a sarki kocsmába — ez ellen azt hiszem, senkinek sem lehet kifogása...

— Persze hogy nem! De térjünk a dolgra!

— Hát ahogy a butikba befordultam, egy embert láttam ott ülni a pulton, aki igen barátságatlanul bámult rám. Már-már elvesztettem nyugalmamat, amint az hirtelen egy ugrással az ajtón kívül termett s egy ott várakozó kocsi elvágtatott. Még hallottam, amint azt kiabálta: Jean, a szállodába! — aztán eltűntek.

— Mindenesetre különös! — felelt rá a kapitány. Milyen idős lehetett az az ember?

— Ugy harminc év körül.

— Tehát Jean-nak szólított a kocsi.

— Igen, tisztán hallottam.

A rongyszédőt elbocsátották.

Másnap a talált lábszárát is a hullaházba vitték. Csakhogy, akik azt hitték, hogy ez újabb lelet újabb világot vet a titokzatos büntényre, alaposan csalódtak. A törvényszéki orvos kijelentette, hogy a talált testrész nem női, hanem férfi lábszár, megállapította azt is, hogy a kart erőszakkal szakították el a törzstől, míg a lábszárt ügyes kéz metszhette le; azonfelül a kar csupa kék-zöld foltokkal, sebekkel volt tele, míg a lábszár teljesen ép maradt.

Amint ez újabb nyomon akartak tovább kutatni, előállott Lefiot s jelentette, hogy a latin negyedben egy Malon Lajos nevű diák s kedvese Brochon Helén, nyomtalanul eltűnt.

III.

Helén.

Malon Lajos szépen fejlődött, kellemes külsejű fiatalember volt, kit a Racine utcában mindenki szeretett. Szülei földhöz ragadt szegények voltak s ő mint orvosnövendék nem igen mulatkozott a sör-csarnokokban, nyilvános mulatságokon meg éppen soha. Egyedül könyveinek él. Kis padlásszobájában barátja Brochon Helén látogatta meg csupán hébe-korba.

A hogy az őn most már három napja nem tért vissza lakására, a házmester bejelentette eltűnését a

rendőrségnél. Lefiot a vizsgálat érdekében minden további halogatás nélkül Helén lakására hajtatott.

Jó sokáig dörömbölt a szobaajtón, de senki sem felelt s belülről sem halatszott semmi nesz. Epen visszaakart fordulni, a hogy a szemközti levő szobaajtóban egy festett szemöldökű, kuszált haju fiatal nő jelent meg.

Helént keresi? — kérdezte Lefiottól.

— Igen, de ugy látszik, nincs itthon

— Azt hiszem kísétált; hanem ha valami megbízása van részére, tessék csak közölni velem. Jó barátok vagyunk.

Lefiot pár szóval elmondta jövelele célját.

— Ez mindenesetre nyugtalanító, de nem hiszem, hogy büntény áldozata lett; legalább előttem sohasem említette, hogy valami ellenségük lenne.

Malon Ludvig kedvese volt neki?

— Hm. Szeretni, szerette őt — csakhogy no! Hisz ön megérti, hogy Lajos, a szegény ördög anyagilag nem igen támogathatta őt. De azért talált magának pártfogót.

— Mit? Pártfogót?

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ A LAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Minden üzlet ember gazdag

és szerencsés lehet.

ha az üzletének reklámot csinál és azokat Kladek és Hamburger villanyerőre berendezett könyvnyomdájában készítetteti.

Fiu 16-17 éves,

jó házból mint szolga a nagytársadalmiságban felvétetik.

Jó házi koszt kapható

ugyanott

butorozott szoba kiadó.

Az ételek kívánatra házhoz is hordatnak.

Özv. Lemli Ferenccé.

Széchenyi-tér 103.

Öt fajtából álló, 25 kapa területű

SZÓLÓ

eladó a városliget közelében.

Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal

Nyomatott a Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán

Mérnöki és építészeti
irodát nyitottak
a Battyhányi-utcában
(gőzfürdő épület)
MILASSIN és SALGA,
hol mindennemű földmérések és épülettervezések elfogadtatnak.

KIS HIRDETESEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.

Szolid pénztárosné kerestetik

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó hordók 50-80 literes jókarban levő használt boros hordók jutányos áron kaphatók Nojcesek Géza fűszerkereskedőnél.

Gazdasszonyi állást keresek, kívánatos esetleg mint házvezető magányos családnál Vugrinac Magda. III. Jenő-ut. 873 sz.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cím Fazekas János férfi szabó VI. Torma utca 603.

Irodai alkalmazásra egy leány esetleg fiatal ember kerestetik. Széchenyi tér. 101.

Fogas szekrény és konyha berendezés sűrűgösen kerestetik megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Egy kisebb íróasztal megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyerdemű közönséget értesíteni, hogy I. kör, Kölcsey utca 247. szám alatt (Rostás Flórián késes házában, Kunszabó pék mellett

mosó- és vasaló intézetet

nyitottam. A bécsi mosó intézetben éveken keresztül dolgoztam, miáltal a legkényesebb izléseknek megfelelőhettek.

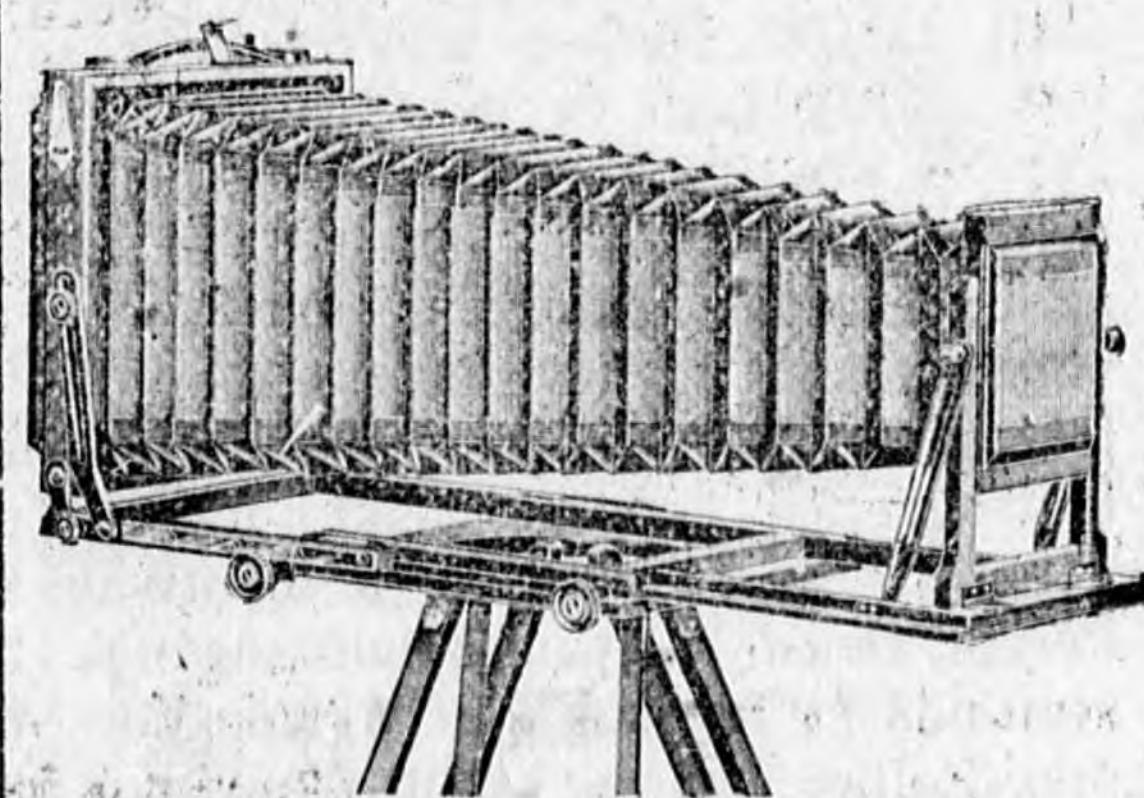
Elvállalok **fehéremű mosást és vasalást**, valamint **csipke függönyök tisztítását**. Kívánatra a ruhák elvitetnek és hazaszállítatnak. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Szíves pártfogásukat kérve

kiváló tisztelettel

Malusev Milánné.

Fényképezési cikkek, u. m.:

Erzékeny lemezek,
Papirok,
Csinos kartonok,
Tejes felszerelések,
Vegyszerék,
Alványos és
Kézi kamrák
nagy választékban.

Moly-irtó szerek:

Chrysantol, kipróbált, biztos, kellemes illatú moly por. 1 kő. 6 korona, dobozokban 50 fill. 1 kor. és 1.50 fillér.

Naphtalin, I-ső rendű, a legolcsóbb napi árban.

Sváb- és ruszin-bogár, valamint **poloska** irtó szerek dobozokban 50 fillér és korona.

Piratin, a legújabb poloska-irtó szer, szagtalan, 1 üveg 1 kor.

Wachsmann és Velner

ezelőtt Zalán Béla

drogua üzletében Szabadkán, Kossuth-utca.